

YTTRANDE

Till
Södertälje Hamn AB
Att: Tomas Zackrisson
Box 2016
15102 Södertälje
tomas.zackrisson@soeport.se

Utökat samråd för Södertälje Oljehamn

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn ber härmed att få lämna synpunkter på rubricerade samrådsärende, baserade på handlingar upprättade av KFS AnläggningsKonstruktörer AB, Solna 2013-11-25 samt information redovisad vid samrådsmöte på Tom Tits, Södertälje, 2013-12-13.

Inledning och avgränsningar

Regeringen har som mål att Sverige år 2030 bör ha en fordonsflotta som är oberoende av fossila bränslen. Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn anser att detta är ett mycket bra mål, som rimligen borde innebära att en avtrappning av importerade petroleumprodukter redan har inletts. Och ur denna synpunkt borde den kommande nedläggningen av hamnarna och hanteringen i Loudden och Nacka **inte** innebära behov av någon ersättningshamn, utan helt enkelt utgöra ett naturligt steg på vägen mot regeringens mål.

När vi nu avger våra synpunkter på Södertälje hamns ansökan gör vi det under konstaterandet att detta regeringens mål inte har en rimlig chans att uppnås, och inte därför att vi accepterar den regeringens politik som i realiteten hindrar förverkligandet av målet.

Den föreslagna utökade hanteringen förutsätter eller påverkas av resultatet av påtänkta farledsarbeten, såsom eventuella breddningar, t ex vid Brandalsund och Skansundet, och ny(a) farledssträckningar längre söderut, liksom eventuella förändrade fartrestriktioner. Vi vill påpeka att våra nu avlämnade synpunkter inte heller i detta avseende kan tas som intäkt för ett ställningstagande från vår sida beträffande sådant. Dessa frågor utgör ju inte heller en del av den nu aktuella ansökan utan hanteras av Sjöfartsverket, och våra synpunkter i dessa avseenden kommer att avges separat och i andra sammanhang (bl a i samband med Förslag till nationell plan för transportsystemet 2014-2025) varför de här lämnas därhän.

Lokalisering

Mot bakgrund av det inledande konstaterandet så står vi alltså inför en situation där bränslehanteringen i Loudden och Nacka ska ersättas. Av de alternativ som står till buds uppfattar vi att en utökning av hanteringen i Södertälje Hamn är det bästa. Här finns rimliga möjligheter att via utvidgning av en enda befintlig hamn motta och hantera all den behövliga godsvolymen. Lokaliseringsmässigt är den inte ideal, men förefaller ändå vara den bästa av de alternativ som rimligen står till buds. Vid en jämförelse mellan alternativen måste givetvis ett stort antal faktorer, främst relaterade till olika typer av miljöpåverkan, vägas samman, men det är så vi f n ser det. Vi avvaktar dock den kommande MKBn innan ett slutligt ställningstagande görs.

Vi uppfattar inte att den föreslagna utvidgningen strider mot den nyligen antagna Översiktsplanen 2013-2030 för Södertälje kommun.

Mot bakgrund av hittillsvarande information synes därmed förslaget om en utökning av hanteringen i Oljehamnen vara acceptabel. Dock bedömer vi att en utökning till 2.0 miljoner ton per år snarare än 2.2 miljoner ton bör vara tillfyllest, ty även om målet om en fossiloberoende fordonsflotta år 2030 knappast kommer att uppnås så kan man ändå förvänta sig att en viss minskning av behovet av fossila bränslen har skett tills dess hanteringen i Loudden och Nacka avslutats. Varenda tons utökad hantering från dagens 1.2 miljoner ton kommer att generera ökade tankbilstransporter genom Södertälje, lokalt såväl som på E4-an, och därmed ökade bullerstörningar och annan negativ miljöpåverkan. Därför bör detta så långt möjligt motverkas, och vi uppfattar att en gräns om 2.0 miljoner ton per år är en nivå som utan att vara särskilt låg ändå sätter lagom press på samhällets olika aktörer för att så långt möjligt gynna hushållning och övergången till förnyelsebara energislag.

Fördjupning av hamnbassäng

Den föreslagna fördjupningen av hamnbassängen är den mest kritiska och svårbedömda delen i den kommande ansökningen.

Även om de hittills företagna och redovisade undersökningarna förefaller auktoritativa, för att inte säga mycket auktoritativa, anser vi inte att de säkert går att tillmäta hundra procentig riktighet. Detta gäller framför allt vilken muddringsmängd som kan anses så förorenad att den måste tas upp på land och omhändertas. Vi befarar att den uppskattade mängden 7.000 kbm kan komma att överskridas. Därför menar vi att hela projektet måste ha en gardering (hanteringsmässigt och ekonomiskt) för större volymer förorenade massor.

Med anledning av hur känsliga dessa arbeten är för miljön anser vi det befogat med en extern studie av föroreningsproblematiken i sig, dels i samband med genomförandet av MKB, dels inför arbetenas igångsättande. Därtill bör muddringsarbetena övervakas av extern, oberoende, expertis.

Vi har inte kompetens nog att bedöma vilken muddringsteknik (huvudmuddring, miljömuddring) är den bästa, i synnerhet vad gäller att skilja förorenade massor från mindre förorenade. Vi uppfattar ändå att en användning av de beskrivna siltskärsteknikerna knappast tillför något positivt. Vad vi vet så är erfarenheterna från tidigare muddringar i närområdet att de negativa miljöeffekterna bara är av kortvarig karaktär, naturligtvis förutsatt att förorenade massor omhändertagits.

Muddertippning i djuphål

Förutsatt att de i samrådshandlingarna redovisade uppgifterna betr djuphålornas storlek är korrekta och baserat på de av oss kända erfarenheterna från tidigare tippningar i Hallsfjärden så uppfattar vi inte att den beskrivna muddertippningen kommer att ge någon nämnvärd miljöpåverkan, mer än kortvarigt. De redovisningar som gjort beträffande buller, påverkan på bottenfauna, fisk mm uppfattar vi därvidlag som tillförlitliga.

Det som kommer att märkas mest är nog grumlingen, dels visuellt, dels betr risk för påverkan av motorer och människor, hundar etc vid t ex bad. Just med tanke på grumlingen anser vi därför att tippning inte ska företas under den tid Hallsfjärden nyttjas i frekvent för friluftslivet, inkl fritidsbåtsanvändning, vindsurfing, andra vattensporter, fiske, bad etc. Vår slutsats är därmed att tippning enbart ska företas under tiden tidigast oktober och som längst till och med mitten av april – och givetvis förutsatt att inga förorenade muddermassor medföljer. En förläggning av muddringen till denna tid innebär också att påverkan på fritidsbåtstrafik, vattensporter, fiske etc minimeras.

Ombyggnad kaj och förstärkning kaj

Vi har inget att invända mot ombyggnad och förstärkning av kajerna 6 och 7/8. Vi uppfattar inte att den utflyttning av kajkanten som föreslås kommer att ha någon negativ påverkan på miljö eller på i farleden passerande fartygs- och fritidsbåttrafik.

Vändning av fartyg

Vändningen av fartyg är en kritisk punkt. Förekommande ström är något som måste beaktas. Hur det blir framgent är förstås beroende av vilka bestämmelser som kommer att gälla för hanteringen av den kommande nya slussen i Södertälje.

Pga fartygens storlek kommer det att förekomma att bogserbåtar måste tas i anspråk för vändningen. Vi vill påpeka att det inom kommunen pågår ett detaljplanearbete vad avser en ny lokalisering av Wasa Yachts till området kring och norr om Igelstabrons östra landfäste. Wasa Yachts verksamhet rör bland annat försäljning och reparation av fritidsbåtar, och man kommer att ha en brygganläggning i vatten som eventuellt kan komma att beröras av de starka propellerströmmarna som bogserbåtarna genererar. Det kan här tilläggas att en ny placering utreds även för Albinhallen, en båtmäklare. Ett av de alternativ som diskuteras är en samlokalisering med Wasa Yachts. Albinhallen kommer att, vad vi uppfattar, ha ett relativt stort behov av bryggor och förtöjningsplatser. Detta accentuerar ytterligare vikten av ett hänsynstagande, möjligen ömsesidigt, härvidlag.

Allmänt kring miljöpåverkan

Utöver det som nämnts ovan under rubrikerna Lokalisering, Fördjupning av hamnbassäng och Muddertippning i djuphålur så uppfattar vi inte att miljön kommer att påverkas negativt mer än i mycket begränsad utsträckning. För det första, på makronivå, relaterar vi detta till den miljöpåverkan (utsläpp, buller etc) som dels befintliga lokaliseringar av hanteringen (Louden, Nacka) innebär, dels till vad alternativa lokaliseringar skulle innebära. För det andra, på lokal nivå, så rör det sig ju redan om relativt störd industrimiljö där det tillskott av buller, utsläpp mm som den nya hanteringen kommer att ge kan anses som marginell.

Vad gäller miljöpåverkan utöver vad som hittills förts på tal vill vi inte göra några ställningstaganden. Det skulle kräva större insatser än vad vi för närvarande besitter. På basis av de redovisningar som görs i samrådsunderlaget, som vi uppfattar mycket auktoritativa, så kommer denna miljöpåverkan att inte att hindra den föreslagna utökade oljehanteringen i Södertälje hamn. Detta får dock verifieras i den kommande MKBn.

Vår kontaktperson i detta ärende är Lars Klasén, remissansvarig Södertälje, 073-5638001, lars.klasen@telia.com.

Södertälje den 13 januari 2014

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn

Anders Lerner
Ordförande
076-6480874, anders.lerner@naturskyddsforeningen.se

Naturskyddsföreningen i Södertälje-Nykvarn, c/o Anders Lerner, Tallhöjdsvägen 1, 15241 Södertälje
sodertalje-nykvarn.krets@naturskyddsforeningen.se